

ща-та причина е отъ Въстокъ камъ Западъ движение-то, което, събирвано съ причины-ты отъ крайморія-та на Голини-ты и на Островы-ты, поражда сетнины много испозаплетены.

138. Въздухообразни влагы. Тыя невидимы влагы, които сѫ испоразлѣни въ Атмосферѣ-тѣ и въ различны-ты тѣла на Земї-тѣ, искарвать нѣкои явленія достойни за вниманіе. Илектрическа-та влага и магніна-та сѫ по-забѣлѣжителни, като да различватъ особенно въ Физическѣ Географії.

139. Что илектрическо-то вещество е весма много въ Атмосферѣ-тѣ, показвася явно отъ грѣмотевицѣ-тѣ. Тоя страшень метеоръ не е друго освѣнь изврьшеваніе-то на едно илектрическо пушканіе, на което свѣтлость-та е свѣткавица-та, а грѣмежъ-ть трѣскавица-та.

Другы явленія, на които причина ся има илектрика-та, сѫ огненны-ты клѣба, и тыя страшни метеори, стрѣлкани нѣкога съ толко си чврьстинѣ, что то изминувать 5—6 левги въ едиѣ секундѣ, сир. съ колко брѣзинѣ изминува и Земя-та чрѣз-тѣ си. Тѣхъ сподирвать бухтенія или грѣмеле, и падать и каменіе отъ въздуха, които ся наричять Разбойни, Аеролити. Тыя ся имѣть въ обще откѣсци отъ малки и невидемы Планеты скытваны въ бескрайно-то пространство; обаче почетка-та и излазъ-ть на тыя каменіе сѫ още невѣрни.

140. Втора влага е магнитна-та; познавана само отъ изврьшеванія-та си, отъ които най-полезна-та е свойство-то на нареченый камыкъ Магнитъ. Една игла магнитисана, ако ся положи отгорѣ на нѣчто съ такъвъ начинъ что то да може на него да ся възврьша безъ прѣпятствіе, управя всякога единий и край камъ Арктический Полюсъ, и другой камъ Антартический; така като ся положи съ такъвъ начинъ вътрѣ въ копанкѣ съставлява нареченый мореплавателскій или магнитный компасъ (пусулѣ), когото имѣть